

ГОДИШЕН ДОКЛАД

за състоянието и развитието на научните изследвания в

Нов български университет през 2022 г.

1. Резюме с акценти на постигнатото през 2022 г.

Нов български университет е нов, свободен и независим университет, иновативен и предприемчив в развитието на университетското образование, научните изследвания и творчеството чрез общо класическо, интердисциплинарно и специализирано обучение и научни изследвания и творческа дейност в отворени международни мрежи, отворен към външната среда със своя академичен потенциал и реагиращ на социалните и икономическите промени, като участва в тях със свои проекти.

През 2022 г. научната и образователната дейност се изпълняваха в съответствие с утвърдената Стратегия за развитие на НБУ (2017-2022 г.).

Представеният годишен доклад - отчет съдържа обобщена информация и аналитичен прочит на ключови за Университета дейности, допринасящи за постигане на специфичните цели, дефинирани в Националната стратегия за развитие на научните изследвания. През 2022 г. са предприети действия за:

- развитие на човешкия потенциал;
 - осигуряване на съвременна научна инфраструктура;
 - насърчаване на фундаментални изследвания и върхови научни постижения;
 - задълбочаване на връзките с органите на публичната администрация и частния сектор;
- разширяване на международното научно сътрудничество.

2. Дейности за постигане на специфична цел 1. Осигуряване на висока квалификация и ефективно кариерно развитие на учените, основано на високо ниво на научните изследвания

Нов български университет се стреми да осигурява условия за постоянно усъвършенстване и подобряване на квалификацията на своите преподаватели и служители. Развитието на научноизследователския потенциал на академичния състав се подпомага от Центъра за обучителни ресурси и от Библиотеката на НБУ.

Центърът за обучителни ресурси се фокусира върху обучение на преподаватели по зададени от тях въпроси; лекции и семинари за иновативни практики на преподаване.

През 2022 г. Центърът за обучителни ресурси организира и проведе обучения по следните теми:

Дата	Тема
12.01.2022 г.	Визуално мислене и визуално преподаване
26.01.2022 г.	Как използваме визуалните материали при преподаване
09.02.2022 г.	Как да направим своя първи Kahoot? и неговото приложение в обучението
09.03.2022 г.,	Отношение „преподавател - студент“
16.03.2022 г.,	
30.03.2022 г.	
13.04.2022 г.	Презентиране пред студентска аудитория
27.04.2022 г.	Тайни презентационни трикове в Power Point
18.05.2022 г.	Приложение на презентационните трикове в Power Point в преподаването
14.11.2022 г.	Новости в платформата MOODLE НБУ
21.11.2022 г.	Как оценяваме студенти от минали години?
25.11.2022 г.,	Word в помощ на преподавателя
16.12.2022 г.	
29.11.2022 г.	Тестове в MOODLE
02.12.2022 г.	Работа с Excel - базово ниво
14.12.2022 г.	Поколенческо несъответствие във висшето образование
07.12.2022 г.	Акредитация и други функции на системата S1
19.12.2022 г.	Файлови формати и мултимедия

Материалите от обученията са с отворен достъп на адрес: [Материали от обучения - Център за обучителни ресурси - Нов български университет \(nbu.bg\)](#).

Библиотеката на НБУ организира обучителни семинари, които имат за цел да научат преподавателите и докторантите как да откриват научна информация; как да направят своите постижения видими и ускорят цитирането си. На тези семинари се представят услугите, предлагани от Библиотеката на НБУ, а именно: актуализация на библиография към курс; анализ на цитиране; доставка на книги и статии, обмен на научни издания; покупка на литература;

редакция на библиографски списък, тематична библиография.

През 2022 г. Библиотеката на НБУ организира и проведе обучения по следните

теми:

Дата	Тема
14.01.2022 г., 23.08.2022 г.	Създаване на списък с публикации / материали в Научен електронен архив на НБУ
08.02.2022 г.	Иновативно медицинско образование в цифровата ера
09.02.2022 г.	Профил на автор в GOOGLE Наука
10.05.2022 г.	Scopus: Значение на висококачественото съдържание
11.05.2022 г.	Central and Eastern European Online Library - единствена по рода си база данни в България
22.06.2022 г.	Инструменти за проследяване на цитирания
06.07.2022 г.	Кой ме цитира в научни реферирани списания и сборници
17.08.2022 г., 03.11.2022 г.	Стандарти за цитиране
16.11.2022 г.	Нововъведения и работа с Web of Science Core Collection

Информацията за обученията е достъпна на адрес: [Обучение I НБУ Библиотека \(nbu.bg\)](https://nbu.bg)

3. Дейности за постигане на специфична цел 2. Повишаване на жизнения стандарт и на социалния статус на учените и специалистите, заети в научноизследователска дейност, посредством осигуряване на адекватно и съобразено с постигнатите резултати заплащане, както и на добри условия на труд

Въпросите относно възнагражденията на преподавателите на трудов договор с Нов български университет са регламентирани в Наредбата за заетостта на преподавателите в НБУ и приложенията към нея.

Преподавателите в Нов български университет се определят в една от следните три категории, според длъжността, която заемат и тяхната заетост:

- преподаватели с учебна и изследователска / творческа работа;
- преподаватели е предимно учебна работа;
- преподаватели е предимно изследователска работа.

Преподавателите на трудов договор се оценяват всяка година, като оценяването се извършва в началото на есенния семестър - в периода 01.10. - 31.10. - и се отнася за предходната академична година - от 01.10. до 30.09. Оценяването има за цел да провери степента на изпълнение на годишната основна заетост на преподавателите и има непосредствено влияние върху размера на трудовото им възнаграждение.

Годишната основна заетост на преподаватели включва следните видове работа: учебна; изследователска; административна и обществена. Размерът на трудовото възнаграждение се

определя въз основа на щатното разписание на НБУ и процентното изпълнение на изискваната заетост за съответната категория.

Трудовото възнаграждение на преподавателите, неизпълнили годишната си основна заетост, се редуцира според процентното изпълнение на видовете работи, които тя включва, съгласно Алгоритъма за определяне на месечното трудово възнаграждение на преподавателите на трудов договор в НБУ.

Преподавателите на първи основен трудов договор могат да се атестират за допълнителна заетост, извън годишната си основна заетост, съгласно критериите в Приложение 2а. Допълнителната заетост за предходната академична година (от 1.10. до 30.09.). Успешно атестираните преподаватели получават допълнително месечно възнаграждение за период от 10 месеца след атестирането - в периода от 01.10. до 31.07.

Не могат да се атестират за допълнителна заетост преподавателите, които не са изпълнили научната/творческата работа, включена в тяхната годишна основна заетост.

4. Дейности за постигане на специфична цел 3. Повишаване на броя на учените до характерни за ЕС нива и балансираното им разпределение по възраст, пол, научни области и региони

През 2022 г. съотношението на заемащите академичните длъжности „асистент“, „главен асистент“, „доцент“ и „професор“ е 14:36:33:17. Това съотношение показва наличието на потенциал за развитие на академичния състав при балансирано възрастово разпределение.

През 2022 г. разпределението на академичния състав по пол е, както следва: професори - 34% жени; доценти - 60% жени; главни асистенти - 55% жени; асистенти - 63% жени. Стойностите показват, че като цяло в Нов български университет съотношението между мъжете и жените в науката е балансирано. Балансираното разпределение по пол се установява и от обстоятелството, че голям брой от ръководните позиции в НБУ са заети от жени (двама от четиримата заместник-ректори са жени; седемнадесет от тридесетте ръководители на департаменти са жени).

Нов български университет насърчава кариерното развитие на жените - изследователи в областта на природните науки чрез партньорство с Националната стипендиантска програма „За жените в науката“ на L'Oreal и ЮНЕСКО.

В Нов български университет се прилагат Европейската харта на учените и Кодексът за назначаване на изследователи, като се спазват всички разпоредби, гарантиращи равни права при подбора на преподавателския и изследователския състав.

5. Дейности за постигане на специфична цел 4. Развитие, поддържане и ефективно използване на модерна научна инфраструктура, балансирана по тематични области и

региони, и осигуряване на необходим достъп до европейска и международна научна инфраструктура

Нов български университет има добре развита собствена база с модерно оборудване на високо професионално ниво. Университетът разполага с университетски комплекс в гр. София, който включва три корпуса. Галерия Уни Арт, Университетски театър. Радио-телевизионен център (РТЦ), Аула, ресторант, кафе-клубове, парково пространство, спортен център на открито и паркинги. В рамките на комплекса се изгражда и Библиотека „Проф. Богдан Богданов“.

При обзавеждането на учебните пространства се прилагат стандартни и иновативни интериорни решения, които ги правят многофункционални. Университетът разполага с:

- Е Аудитории - 33 с общо 1 589 места. Аула с 238 места , 5 големи зали (над 70 места) с общо 398 места, 27 малки зали (под 70 места) с общо 953 места;
- 2. Специализирани учебни зали и Учебно-практически и изследователски звена по различни професионални направления:
 - Радио-телевизионен център: ТВ студиен комплекс - 62 места.
Университетски филмов център (УФЦ) - 4 места, Тонстудио - 11 места, Радио студио - 11 места, Анимационно кино - 37 места и Кино салон - 80 места;
 - Център за изкуства: Графика и графични технологии - 15 места. Интериорен и пространствен дизайн - 15 места. Ателие по стъкло - 12 места, Ателие по скулптура - 15 места. Ателиета по керамика - 2 по 12 места. Ателие по сценография - 10 места;
 - Художествени зали, моден дизайн и фотография: 8 с общо: 140 места;
 - Музикални и театрални зали: 17 с общо: 253 места;
 - Езикови зали: 10 с общо: 219 места;
 - Компютърни зали, зали по телекомуникации и електронна търговия: 23 с общо: 334 места;
 - Ателиета по архитектура: 6 с общо: 105 места;
 - Лаборатории по природни науки: 5 с общо: 48 места;
 - Психология, здравеопазване и социална работа: 7 с общо: 28 места;
 - Археология: 10 места;
 - Национална сигурност: 30 места.
- 3. Библиотека - читалня със 120 места, 3 информационни зони с общо 58 места, компютърна зала с 27 места и 2 специализирани пространства с общо 10 места и 1 заседателна зала с 50 места;
- 4. Спортна база - игрище на открито - 800 кв. м, фитнес на открито - 100 кв. м и Студентски спортен клуб - 180 кв. м;
- 5. Пространства за самостоятелна работа на студенти - в Библиотеката, във фойетата на трите корпуса и в кафе-клубовете на университета;

6. Пространства за работа на преподаватели - в офисите на департаментите, в Библиотеката, в кафе-клубовете на университета.

Нов български университет разполага със следното техническо оборудване:

- а) За осигуряване на учебен процес:
- 1 160 компютри (категории I и II от V с възможност за достъп до нови софтуерни продукти и технологии и провеждане на хибридно обучение) в аудитории, специализирани учебни зали, учебно-практически и изследователски звена и библиотечния комплекс;
 - Всички зали са оборудвани с мултимедийни проектори с резолюция минимум HD;
 - В специализираните учебни зали и Учебно-практическите и изследователските звена е налична специализирана техника за практическо обучение и създаване на краен продукт (РТИ, по информатика, телекомуникации, природни науки, приложни изкуства и др.).
- б) Техниката за осигуряване на административната дейност и консултирането на студенти е основно от I и II категория, подсикурена е с непрекъсваеми токозахранващи устройства (UPS);
- в) Общонауниверситетско сървърно и мрежово оборудване - периодично обновявано съгласно последните световни стандарти в областта на информационната сигурност. В експлоатация са 15 физически сървъра Lenovo и Dell, както и над 100 виртуални. Налични са интегрирани защитни стени от последно поколение, високопроизводителни и енергоефективни сървъри и масиви за съхранение на данни, високоскоростни оптични комутатори, автоматизирани решения за централизиран архив на данни от информационните системи на НБУ;
- г) Софтуерни продукти - използват се актуални версии на водещи фирми - Microsoft, Adobe, Autodesk и др.;
- д) Оборудването отговаря на стандартите за енергийна ефективност на програма Energy Star или еквивалентни;

3.1. Обзавеждане - по стандарт, с тенденция за реализиране на проекти за нови интериорни решения:

- а) Аудитории, специализирани учебни зали и учебно-практически и изследователски звена - лекционен, семинарен, мултифункционален тип подредба, 32 аудитории и специализирани зали са с тесни маси с цел увеличаване на капацитета. Преобладаващи са залите с подвижни маси - цвят бук/елша и черни столове. По нов стандарт са преобразувани аудитория 205

Корпус 1, аудитория ERUA 403 и езикова зала 409 Корпус 2. Част от СУЗ и УПИЗ са със специализирано обзавеждане - РТИ, по природни науки. Център по изкуства;

Б) Общи пространства - създадени са пространства за отдих и екипна работа във фойета, коридори, кафе-клуб и др. посредством ново обзавеждане.

Постигнати са много от целите на политиката за Зелен университет и ниво на енергийна ефективност на сградите клас „Е“.

НБУ е достъпен университет за студенти, преподаватели и служители със специални потребности.

Оценката за материалната база на НБУ в обратната връзка от кандидат- студентите и студентите, в одитите по ISO 9001:2015 и в Рейтинговата система на университетите в България е много висока;

6. Дейности за постигане на специфична цел 5. Устойчиво възстановяване на международните позиции на страната по количество и качество на международно видимата научна продукция

През последните години, включително и 2022 г., се наблюдава стремеж към публикуване на научната продукция на преподавателите в Нов български университет в списания с импакт фактор, които са индексирани в световните бази данни Web of Science и Scopus.

Нов български университет полага усилия за включване на негови научни издания в световната система за рефериране и индексирание.

През последните години, включително и 2022 г., Нов български университет участва в проекти, финансирани от Рамковата програма на Европейския съюз за научни изследвания и иновации „Хоризонт 2020“, от Рамковата програма на Европейския съюз за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“ и по Европейската програма за сътрудничество в областта на научните изследвания и технологии COST.

7. Дейности за постигане на специфична цел 6. Повишаване на количеството и качеството на научните изследвания, свързани с проблеми от регионално и национално значение

Развиването на регионалното сътрудничество се осъществява чрез членството на Нов български университет в Мрежата на институтите и училищата по публична администрация в Централна и Източна Европа (NISPAcee).

Нов български университет е страна по договори за сътрудничество с университети от региона, като, например, с Университета в Белград, Сърбия, въз основа на който се организират и провеждат редица съвместни научни инициативи с департамент „Нова българистика“. Департаментите, изследователските центрове и учебно-практическите изследователски звена в Нов български университет развиват научноизследователска дейност от регионално значение, например Лабораторията за археометрия и експериментална археология, която изготвя геофизична документация на археологически обекти в България, Румъния, Молдова.

През 2022 г. Нов български университет участва в многостранен проект за научно и технологично сътрудничество в Дунавския регион.

Различни екипи от департаментите извършват научна дейност от национално значение, например, департамент „История“ и департамент „Право“ представят своите изследвания в рамките на съвместния общоуниверситетски семинар „Българска памет и съвест за тоталитарната държава - исторически и юридически разказ“. Университетът се включва в разговори по значими за обществото теми - инициативи като „Домашен университет“, „Гласът на науката“, „Лицата на НБУ“, „Нощ на театрите“.

През 2022 г. Нов български университет участва в проекти с национално значение, финансирани от Министерството на културата на РБ и от фонд „Научни изследвания“, конкурс за Фундаментални научни изследвания.

8. Дейности за постигане на специфична цел 7. Поощряване на приложните научни изследвания и фокусирането им върху приоритетните области на ИСИС

В Нов български университет се провеждат широка гама от приложни научни изследвания, свързани с индустрията и нуждите на пазара. Университет поддържа дългогодишни контакти с ДП „Ръководство на въздушното движение“ и общините Пловдив, Враца и Карлово.

В Нов български университет ежегодно се провеждат Дни на кариерата, в които участват работодатели в различни области.

9. Дейности за постигане на специфична цел 8. Стимулиране на частните инвестиции в науката

Нов български университет си партнира с редица български търговски дружества чрез Софийското бизнес училище за осъществяването на изследователски и обучителни проекти.

10. Дейности за постигане на специфична цел 9. Разширяване на участието на българската научна общност в европейското изследователско пространство и разширяване на международното научно сътрудничество, както и информация за изпълняване на двустранни спогодби, споразумения и др. двустранни документи (междуправителствени и/или междуинституционални)

Нов български университет членува в редица авторитетни международни организации, а именно: Международната асоциация за семиотични изследвания (IASS), Мрежата на институтите и училищата по публична администрация в Централна и Източна Европа (NISPAcee), Асоциацията за изучаване на регионите (RSA), Европейския консорциум за политически изследвания. Неформалната европейска театрална среща (IETM), Европейската асоциация на студентите по театър (EAST), Европейската лига на институтите по изкуствата (ELIA) и др.

Нов български университет е основател и активен член на Алианса на европейските реформаторски университети (ERUA = European Reform University Alliance), в който членуват още и университети от Франция, Германия, Дания и Гърция. Обединението на тези университети е в процес на разширяване с нови членове (формира се ERUA 2).

Нов български университет има общо 325 активни междуинституционални споразумения за мобилност с чуждестранни университети.

11. Дейности за постигане на специфична цел 10. Значително интензифициране на връзките на науката с образованието, бизнеса, държавните органи и обществото като цяло

Нов български университет осъществява съвместни обучителни програми с бизнеса (ДП „Ръководство на въздушното движение“, както и чрез Софийското бизнес

училище) и с органи на публичната администрация (общините Пловдив, Враца и Карлово).

Нов български университет разработи и предлага редица уникални курсове за професионална

квалификация и майсторски класове - напр. професионална квалификация Сомелиер, Майсторски клас Video Storytelling и Майсторски клас на Тео Ушев, които са допълнение към вече утвърдени, в общественото съзнание, майсторски класове - като например този на Райна Кабаиванска, Сузана Клинчарова, Людмил Ангелов. Университетът предлага краткосрочни онлайн форми за обучение, например 10 курса в модул „Здравен консултант“ - курсове с медицинска насоченост за немедици. Майсторските класове и онлайн курсовете се радват на голям интерес.

12. Планове и насоки за бъдеща работа през 2023 г.

Приоритет на Нов български университет е провеждането на водещи научни изследвания, съответстващи на изискванията и потребностите на обществото и икономиката, интегрирането в европейското научно пространство и доближаване до световните стандарти за научна дейност. Постигането на тези цели ще продължи и през 2023 г. чрез изпълнението на следните задачи:

- Развитие на нови практики и усъвършенстване на настоящите за подпомагане на научноизследователски и творчески дейности, насочени към повишаване на видимостта на университета в национален и международен план;
- Повишаване на участието на НБУ в международни научни и образователни мрежи;
- Увеличаване на значимите научни постижения и публикационна активност на преподавателите;
- Създаване на добри интердисциплинарно ориентирани екипи от изследователи и добри партньорства с бизнеса и външни организации;
- Поддържане на качествени докторски програми, школи и майсторски класове и активно включване на студенти.